

ETT LAG BLIR TIL TO LAG

I 2022 ble Vestfold og Telemark Bondelag (VTB) historie. Med oss i bagasjen har vi mange gode erfaringer som vi tar med oss på veien videre som to lag.

Fylkespolitikkerne i Vestfold og Telemark vedtok 15. februar at fylket igjen skulle søke om å bli delt, en søknad Stortinget innvilget 14. juni. På årsmøtet til VTB 18. mars ble det vedtatt at fylkesbondelaga skulle deles. Formelt skjedde det på ekstraordinært årsmøte 19. november.

ASLAK SNARTELAND innledet årsmøtet i mars med betraktninger om en krevende tid for verden med konsekvenser som mangel på råvarer og mat. – For Norge er egen matproduksjon og høyest mulig selvforsyning nøkkelen, sa han. – Slaget står i vår. Norsk matproduksjon er Staten sitt ansvar, og vi skal komme med forslag til hvordan vi mener det kan gjøres best mulig. Vi vet vi produserer god, ren og trygg kvalitetsmat i verdensklasse. Skal vi fortsette med det, er inntekt som andre grupper i samfunnet avgjørende, både for den som er liten og den som er stor, den som bor i Haukeli eller den som bor i Sande, sa Snarteland og kom med en klar bestilling: Jonas og Trygve – nå må dere levere!

Fylkeslederen avsluttet med en oppfordring: – Kjære møtelyd, vi må holde motet oppe og nok en gang vil jeg mane til samhold, da er vi sterke og blir hørt, sett og lagt merke til. Vi godtar ikke annet enn en betydelig brøk av inntektsgapet i kommende jordbruksoppgjør!

Tillitsvalgte med godt humør, optimisme og stort engasjement på ledermøtet den 18. november 2022.

ETTER ÅRSMØTET I MARS 2022 bestod styret av: Leder Aslak Snarteland, nestleder Silje Eckdahl, styremedlemmer: Hege Gonsholt, Inger Synøve Johnsen, Anne Birgitte Riis-Johansen, Hans Kristian Berge, Hans Jørgen Olsen Røren, Magnus Rød (VTBU), Mette Bøe (repr. TBK og VBK), Trude Flatland (1. vara), Anne-Helene S. Bruserud (2. vara) og Thomas Pettersen (3. vara).

Mellom årsmøtet og ekstraordinært årsmøte ble det holdt 12 styremøter, behandlet 69 protokollførte saker, samt orienterings- og referatsaker. Styret har vært representert på alle årsmøtene til lokallaga, og vært godt representert på drøyt 115 møter med organisasjoner, politikere og ved andre landbruksarenaer.

Gull til han som har styrt skuta trygt fram i både storm og stille! Flere gullmedaljer ble delt ut under middagen på siste felles ledermøte. Aslak Snarteland, fikk pris og mange gode ord for sitt lederskap gjennom halvannet år i Vestfold og Telemark Bondelag. Prisutdelere: Anne Birgitte Riis-Johansen og Inger Synøve Johnsen.

EN FIN AVSLUTNING PÅ ET GODT SAMARBEID ble det da 96 tillitsvalgte fra lokallaga, fylkesstyret, sentralstyret og valgmennda, samt ansatte og gjester var samlet på Park Hotell Sandefjord til det aller siste ledermøte i Vestfold og Telemark Bondelag 18. november.

Fylkesleder i VTB, Aslak Snarteland innledet møtet, han var blant annet innom den ekstremt våte høsten, kommende jordbruksoppgjør og kommunikasjon på sosiale medier, før han avsluttet med å mane til litt optimisme. – Vi har verdens viktigste jobb, vi har en regjering som vil oss vel og som setter matproduksjon høyt, men alt tas ikke over natta. Han oppfordret de tillitsvalgte til å benytte muligheten disse to dagene til å bringe til torgs tanker, forslag og spørsmål.

På slutten av ledermøtet takket Snarteland alle styremedlemmene i VTB for tida som ett lag. – Vi har hatt stor nytte av samarbeidet, det borger også for et videre samarbeid. Dette er en lykkelig avslutning, og vi kommer til å ha god nytte av hverandre framover. Vi har lært mye av å være et sammen-slått lag, og fått større forståelse for hverandre. Det skal vi ta med oss videre.

Lederet inneholdt ellers innlegg fra 1. nestleder i Norges Bondelag, Egil Hoen. Han viet en stor del av sitt innlegg til å ta forsamlingen gjennom tiden før, under og etter jordbruksoppgjøret. Den soleklare beskjeden som har blitt gjentatt mang en gang er: Økt inntekt er jobb nr 1.

Forsamlingen fikk også siste nytt fra Statsforvalteren om RMP og revidering av forskriften som sendes på høring i disse dager.

Psykisk helse var også på agendaen. Trude Flatland, HMS-rådgiver i NLR Østafjells og styremedlem i VTB, holdt et viktig innlegg om et tema som er svært aktuelt for mange bønder. – Ta sjansen, fortell til noen hvordan du har det, eller vær den som spør personen du tror sliter sa hun.

Dagen etter, 19. november, ble ekstraordinært årsmøte og konstituerende årsmøter holdt. Et samlet årsmøte stadfestet årsmøtevedtaket fra mars og fylkeslaget ble fra 19.11 delt til Vestfold Bondelag og Telemark Bondelag. Se hvem som ble valgt inn i de nye styrene på side 4.

ENDELIG KAN VI MØTES IGJEN!

Etter nesten to år med pandemi og lite aktivitet for lokallaga, kunne de endelig samle medlemmene til fysiske møter. Og invitere til Åpen gård igjen!

Vestfold og Telemark Bondelag hadde til sammen 37 lokallag. Variasjonen i aktivitet blant lokallaga er stor, både i mengde og type. De aller fleste deltar på årsmøtet i fylkeslaget, på årsmøtet i mars i fjor var 32 lokallag representert.

Lokallagene får tilbakeført en del av medlemskontingenten for å drifte eget lag. Noe av dette kommer automatisk ut fra medlemstall og innbetalt kontingent. Men en stor pott skal også fordeles ut fra aktivitet.

Styrene i Vestfold Bondelag og Telemark Bondelag fordelte 394.000 kroner til lokallagene ut fra den aktiviteten de har hatt i året som har gått. Det er utadrettet aktivitet som Åpen gård, aktiviteter for barn og unge, filmproduksjon, kuslipp, politikerkontakt, synlighet i media og møter og arbeid opp mot kommunen med høringer etc. I tillegg belønnes det herlige mylderet av

Åpen gård på Møyland gård i Andebu trakk folk i hopetall.

aktiviteter og arrangement for medlemmer som spenner seg fra bondepub og bondetrim til fagmøter om klimaplaner, solceller og psykisk helse.

Honnør til våre lokallag i hver krik og krok. Bondelaget er overalt og trengs overalt.

KRISEÅR MED KRISEPAKKER

Inngangen til 2022 var preget av stor uro over økte kostnader på innsatsfaktorer i landbruket. Dette fikk stor oppmerksomhet både i sosiale og tradisjonelle medier. Flere bønder ville at Bondelaget skulle kreve nye tilleggsforhandlinger. Samtidig foregikk det et intenst arbeid for å bedre strømstøtta som ble innført rett før jul. Grensa på 5000 kWh per måned måtte økes og vi krevde egen ordning for veksthus. Bondelaget valgte å prioritere strømstøtteordningen, og videre legge all energi i et godt begrunna krav til jordbruksoppgjøret med krav om tidlig utbetaling av kostnadskompensasjonen. Gjennomslag i slike saker krever både god politikerkontakt og forståelse hos folk flest.

POLITIKERKONTAKT

Vestfold og Telemark Bondelag møtte stortingsbenkene om kostnadsveksten. Ekte historier rett fra bønder i eget fylke gjør inntrykk. Videre

arrangerte fylkeslaget en bondefrokost for fylkespolitikere der også NRK var til stede.

MEDIA

Fylkesstyret vedtok flere uttalelser som ble spredt i lokalaviser over hele fylket. Mange lokallag bidro også med historier om kostnadssituasjonen på egen gård. Samordna budskap i alle ledd i organisasjonen ga resultater. Utpå våren snakket alle om «kostnadskompensasjon», også i sentrale medier som Aftenposten og NRK.

MATSIKKERHET

Med Russlands invasjon av Ukraina, ble kostnadskrise og strømkrise forsterket av fare for forsyningskrise og energikrise. Å produsere matkorn til egen befolkning fikk ny oppmerksomhet. 22-25% av Norges matkorn produseres i Vestfold og Telemark, og garantier for lønnsomhet i matkornproduksjonen opptok mange medlemmer.

Regjeringen viste vilje til å prioritere matproduksjonen, – forsvar og landbruk ble budsjettvinnere. Usikkerhet og likviditetsproblemer preget likevel mange bønder. Strekket i laget er også større, – krisepakker og kompensasjon treffer ikke alle. Fylkesstyret var høsten 2022 opptatt av å anerkjenne jobben politikerne har gjort, og framheve noe av det Bondelaget har oppnådd:

- Målretta strømstøtte (med forbedringer i flere runder)
- Heving av priser på kjøtt og egg midt i året
- Løfter i forkant av jordbruksoppgjøret om full kostnadskompensasjon, lønnsomhet i kornproduksjonen og ekstra utbetaling i 2022
- Historisk nivå på jordbruksoppgjøret, med kr 40 000 til tetting av inntektsgap (utover full kostnadsdekning og inntektsutvikling som andre) – se egen sak

EKSTRAORDINÆR KOMPENSASJONSORDNING FOR FROSTSKADDE FRUKTTRÆR

Vinteren 2021 fikk en del fruktprodusenter store frostskaider på sine frukttrær. En arbeidsgruppe bestående av Bondelaget, Gartnerhallen, Telefrukt m.fl. begynte umiddelbart å se på mulige erstatningsordninger.

Landbruksdirektoratet konkluderte i januar 2022 med at ingen av dagens ordninger gir god erstatning eller kompensasjon for skadene når frukttrærne dør. Arbeidsgruppa laget da et forslag til erstatningsordning.

Arbeidsgruppa hadde håpet på en rask løsning. Forslaget ble presentert for LMD i februar, men det ble gitt klar beskjed om at dette måtte jordbruket og staten se på i jordbruksoppgjøret.

Mange frukttrær fulgte spent med, både da jordbrukets krav og statens tilbud ble lagt fram tidligere i mai, og gledelig nok kunne vi slå fast; Vi fikk fullt gjennomslag for vårt forslag til kompensasjonsordning i årets jordbruksavtale!

Noen praktiske forhold knyttet til utbetaling gjenstår dessverre å løse, noe som Bondelaget jobber med. Saken viser dog at det nytter å komme med innspill til jordbruksoppgjøret.

BONDELAGET SYNLIK PÅ DYRSKU'N

Dyrsku'n har blitt arrangert i over 150 år og aldri blitt avlyst. Et virus fra Kina klarte imidlertid det to verdenskriger ikke har klart! Så etter to år uten folkefest i Seljord var gleden stor, 09. -11. september kunne folk og fe møte hverandre igjen!

Med 90.000 besøkende er Dyrsku'n landets største møteplass for mat og landbruk, da må Bondelaget være godt synlig. Nær sagt alle landbrukets organisasjoner er til stede under samme paraply; Møt Landbruket. Dette året slo Norges Bondelag til med en stor stand rett ved hovedgata. Ansatte og tillitsvalgte fra sentralt hold og fra fylket var til stede alle dagene.

Det ble gode samtaler med bønder om hva de er opptatt av, samt fine anledninger til å prate med

folk i alle aldre for å formidle kunnskap om norsk landbruk og matproduksjon. I tillegg ble det gitt bort epler fra Telemark i bøtter og spann, solgt haugevis med gensere og t-skjorter og vervet nye medlemmer!

En viktig del av Møt landbruket er foredrags- og debatt teltet som er plassert tett på bondelaget sin stand og Husdyrhallen. Bondelaget deltok i flere debatter om norsk landbruk.

Vi ses 8.-10. september 2023!

Nesten midt i hovedgata stod Generalsekretær i Norges Bondelag, Sigrid Hjørnegård og delte ut epler og inviterte til en landbruksprat.

Verving av nye medlemmer er en viktig del av standen til bondelaget. Her har Elisabeth Larsen fra kontoret vervet Emma F. Pedersen.

Jordbruksoppgjøret 2022 – SOLID FORARBEID BIDRO TIL GODT RESULTAT

Våre medlemmer hadde svært høye forventninger til jordbruksforhandlingene i 2022. Bakgrunnen var enorm kostnadsvekst, stort behov for tetting av inntektsgap mot andre grupper, og en regjering som gjennom Hurdalserklæringen løftet forventningene kraftig.

Over lang tid hadde det i lokallag, fylkeslag og sentralt, blitt lagt ned en stor arbeidsinnsats for å dokumentere og argumentere for nødvendigheten av et godt jordbruksoppgjør. 33 av våre 37 lokallag engasjerte seg og ga innspill til jordbruksoppgjøret, og fylkesstyret vedtok en offensiv uttalelse som ble sendt Norges Bondelag. Jordbrukets krav endte på 11.6 milliarder kroner.

Denne samla arbeidsinnsatsen ga resultater! Den største forhandlingsgevinsten fikk vi da Staten la fram sitt tilbud med full kostnadskompensasjon, mulighet for inntektsutvikling som andre i kroner og reduksjon av inntektsgap med 30 000 kr. pr. årsverk.

Det ble likevel tøffe forhandlinger, og partene nyttet tidsrommet som var til forhandling

fullt ut. Den 16. mai kalte partene inn til pressekonferanse for å orientere om den framforhandlete avtalen.

Avtalen landet på 10,9 milliarder kroner, noe som er på 778 millioner mer enn statens tilbud. Avtalen innebærer mulighet for inntektsløft i 2023 på 64 000 kroner/årsverk, hvorav 40 000 kroner/årsverk går til reduksjon av inntektsgapet. De varige budsjettoverføringene økte med 5,5 milliarder kroner.

Jordbruksavtalen 2022 ble en god start på en opptrapping. Staten skal ha anerkjennelse for å ha kommet jordbruket i møte på en rekke punkter. Samtidig er det svært viktig å understreke at næringa har behov for flere gode jordbruksavtaler. Inntektsgapet skal tettes!

Felleskjøpet

Det finnes ei tid når tida ikke alltid strekker til.

Vi er klare til innsats.

Når alt skal spire og gro vokser også arbeidsmengden. Vi hjelper deg i den travleste tida med rask service, et bredt produktutvalg og digitale løsninger som gir god lønnsomhet.

Ring 72 50 50 50 for reservedeler og teknisk support på landbruksmaskiner.

TINE

Hva betyr samvirket for deg?

trygghet
langsiktig
verdijedemakt
modernere
sosialt
etterbetaling
rådgiving
felleskap
merkevarer
demokrati
rettferdig

Nortura
bondens selskap

Mye er likt, men ikke alt

Målsettingen hos oss og våre konkurrenter er den samme. Best mulig økonomi til eierne. I Nortura er det bonden som er eier.

BONDETINGET PÅ LILLEHAMMER

Vestfold og Telemark Bondelag sendte, i tillegg til fylkesleder Aslak Snarteland og nestleder Silje Eckdahl, 9 utsendinger til årsmøte i Norges Bondelag 15.-16. juni. VTB hadde to innlegg i generaldebatten. Hans Kristian Berge ga en klar melding til Norges Bondelag om å lytte til norske industriprodusenter av grønnsaker og potet. Inger Synøve Johnsen advarte mot at dyrka jord blir brukt til å produsere råstoff til biogassanlegg. Under fri debatt tok Hans Jørgen Olsen Røren ordet om situasjonen for kornprodusentene, Hege Gonsholt snakket om kvoteordningen for melk, og Anne Helene S. Bruserud tok opp dyrevelferd og tilskudd.

STYRET I TELEMAR BONDELAG

fra 19. november 2022

Etter konstituerende årsmøte i Telemark Bondelag bestod styret av Leder Aslak Snarteland, nestleder Trude Flatland, styremedlemmer: Anne Birgitte Riis-Johansen, Hege Gonsholt, Henrik Kjeldsen, Mette Bøe (TBK), Magnus Rød (VTBU), Mikkel Aanderaa (1. vara), Simen Rønning (2. vara), Turid Opsund (3. vara).

f.v.: Anne Birgitte Riis-Johansen, Hege Gonsholt, Aslak Snarteland, Trude Flatland, Mette Bøe og Henrik Kjeldsen. Mikkel Aanderaa og Magnus Rød var ikke til stede da bildet ble tatt.

STYRET I VESTFOLD BONDELAG

fra 19. november 2022

Etter konstituerende årsmøte i Vestfold Bondelag bestod styret av: Leder Hans Jørgen Olsen Røren, nestleder Inger Synøve Johnsen, styremedlemmer: Karin Langaas, Thomas Pettersen, Hans Kristian Berge, Lene Bråtejorde (VBK), Magnus Rød (VTBU), Kjell Erik Strand (1. vara), Hans Wilhelm Wedel Jarlsberg (2. vara), Ole Andreassen (3. vara).

f.v.: Kjell Erik Strand, Hans Jørgen Olsen Røren, Inger Synøve Johnsen, Hans Kristian Berge, Karin Langaas og Thomas Pettersen. Lene Bråtejorde og Magnus Rød var ikke til stede da bildet ble tatt.

FRAMTIDA ER GRØNN OG FULL AV MULIGHETER –

I Vestfold og Telemark er vi så heldige å ha 3 skoler som tilbyr videregående utdanning innen naturbruk/landbruk/gartner/hest/dyrefag/skogbruk/voksenagronom;

- Melsom vgs
- Nome vgs, avdeling Søve
- Gjennestad vgs

Det gir våre ungdommer ekstra gode muligheter for å velge utdanning som gir grønn kompetanse.

VI TRENGER GRØNNE FRAMTIDSHELTER !

Melsom
VIDEREGÅENDE SKOLE

Nome
VIDEREGÅENDE SKOLE

GJENNESTAD
VIDEREGÅENDE SKOLE

Sammen har vi tatt vare på det norske landbruket i over 60 år

Forsikring Pensjon

- Som medlem av Norges Bondelag får du
- minst 20 % på private skadeforsikringer
 - 20-40 % rabatt på landbruksforsikringer
 - god pris på pensjonsordninger
 - tilgang på Norges Bondelags Cyberforsikring

Les mer på gjensidige.no/bondelaget.

Lokalt tilstede for lokallaget

Økonomi i landbruket, finansiering, forsikring, sparing eller gårds-overdragelser som tema på neste medlemsmøte?

Våre distriktssjefer har lang erfaring fra landbruket, og er spesialister på finansiering, forsikring og eiendomsmegling for landbruk. De deler gjerne av sin kompetanse til ditt lokallag – om det er medlemskveld, gårdsbesøk eller årsmøte.

Finn din distriktssjef på landkreditt.no/distriktssjefer

Sjekk mer på landkreditt.no eller ring oss på 23 00 08 00

LOKALLAGSKONTO

Husk! Vi tilbyr konto til lokallaget med gode betingelser. Det er enkelt å opprette og å bytte disponenter når kassereren byttes. Les mer på: Landkreditt.no/lokallagskonto